

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sallassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä sopimuspuolten välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Kysymys on arkaluonteisista

tietoaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	4
1. Laki kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista.....	4
2. Turvallisuusselvityksiä koskeva lainsäädäntö.....	7
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	8
1. Vaikutukset kansalaisiin.....	8
2. Vaikutukset elinkeinoelämään.....	9
3. Taloudelliset vaikutukset.....	9
4. Vaikutukset hallintoon.....	9
5 ASIAN VALMISTELU.....	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	10
1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön.....	10
2 Lakiehdotuksen perustelut.....	15
3 Voimaantulo.....	15
4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys.....	15
1. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	15
2. Käsittelyjärjestys.....	17
LAKIEHDOTUS.....	19
turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta kanssa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	19
SOPIMUSTEKSTI.....	20

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Tietoturvallisuudella tarkoitetaan kaikkia sellaisia menettelyjä, joiden avulla turvataan informaation sisällön suojaaminen ulkopuolisilta (tiedon luottamuksellisuus), tiedon muuttumattomuus (tiedon eheys) sekä tiedon käytettävyys. Tietoturvallisuuden varmistamiseksi käytetään erilaisia keinoja, joista tavallisimmat ovat henkilöstön luotettavuuden ja toimitilojen turvallisuuden varmistaminen, salassapitosäännökset ja tietojen käytön rajoittaminen vain sovittuun tarkoitukseen sekä erilaiset tietojen käsittelyyn ja siirtoon liittyvät menettelytapavaatimukset. Tietoturvallisuusvaatimukset kattavat informaation koko elinkaaren sisältäen tietojen hankkimisen, muokkaamisen, käytön, luovutuksen, arkistoinnin ja hävittämisen.

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastuminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön sopimuspuolena. Kansainvälinen tietoturvallisuusyhteistyö, johon Suomikin osallistuu, käsittää perinteisesti diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvallisuusvelvoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta, joiden puitteissa yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuusluokitellun tiedon hyödyntämistä. Näin etenkin silloin, kun kyse on sellaisesta viranomaisen hankinnasta, jossa valtion suojattuja tietoja on annettava yritykselle kaupallisen sopimuksen toteuttamista varten. Tällaisia ovat perinteisesti olleet erityisesti puolustusalan hankinnat.

Pyrkimyksistä huolimatta ei kuitenkaan ole osoittautunut mahdolliseksi toteuttaa tietoturvallisuusalan monenkeskistä yleissopimusta. Pääasiallinen syy tähän ovat kansallisten lainsäädäntöjen ja hallintorakenteiden ja -tapojen eroavaisuudet, jotka puolestaan heijastelevat tietoturvallisuuden sensitiivisyyttä osana kansallista kokonaisturvallisuutta. Edellä sanotusta poikkeuksena on kuitenkin Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta ja vaihtamisesta tehty yleinen turvallisuussopimus (SopS 128 ja 129/2010).

Yleissopimuksen puuttuminen on pakottanut valtiot, Suomi mukaan luettuna, etsimään kahdenvälisiä sopimusratkaisuja. Suomi on tehnyt ensimmäisen kahdenvälisen tietoturvallisuussopimuksensa Saksan liittotasavaltaan kanssa vuonna 2004. Sopimus tuli voimaan 16 päivänä heinäkuuta 2004 (SopS 96 ja 97/2004). Vuotta myöhemmin allekirjoitettiin Suomen ja Ranskan välinen sopimus, joka puolestaan tuli voimaan 1 päivänä elokuuta 2005 (SopS 66 ja 67/2005). Kumpikin suuri Euroopan unionin (EU) jäsen on Suomelle tärkeä yhteistyökumppani niin turvallisuushallinnon kuin taloudellisen vuorovaikutuksenkin aloilla. Tietoturvallisuustarpeiden painottumista enenevässä määrin myös taloudelliseen toimintaan ilmentää Suomen ja Euroopan Avaruusjärjestön (ESA) välinen yhteistyösopimus, jäljempänä ESA:n tietoturvallisuussopimus, niin ikään vuodelta 2004 (SopS 94 ja 95/2004). Sopimuksen eräs keskeinen tavoite on turvata Suomen elinkeinon mahdollisuudet osallistua tasavertaisesti muiden jäsenmaiden kanssa ESA:n turvallisuusluokiteltuihin tarjouskilpailuihin. Tietoturvallisuussopimus on tehty myös Länsi-Euroopan unionin (WEU) kanssa (SopS 41 ja 42/1998) ja Eurooppalaisen puolustusmateriali yhteistyöjärjestön (OCCAR) kanssa (SopS 109 ja 110/2008). Mainittujen sopimusten lisäksi Suomi on tehnyt voimassaolevan tietoturvallisuussopimuksen Slovakian (SopS 116 ja 117/2007), Viron (SopS 12 ja

13/2008), Italian (SopS 23 ja 24/ 2008), Latvian (SopS 33 ja 34/2008), Puolan (SopS 46 ja 47/2008), Bulgarian (SopS 116 ja 117/2008), Slovenian (SopS 22 ja 23/2009), Tšekin (SopS 53 ja 54/2009) ja Espanjan (SopS 38 ja 39/2010) kanssa sekä edellä mainitun pohjoismaisen tietoturvaluossopimuksen, jota sovelletaan tällä hetkellä väliaikaisesti Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan välillä. (SopS 130/2010 ja 20/2012). Israelin kanssa Suomi on tehnyt sopimuksen puolustus- tai turvallisuushallintojen kesken välitetystä turvallisuusluokitellusta tiedosta (SopS 34 ja 35/2012). Suomi on 10 päivänä toukokuuta 2012 hyväksynyt EU:n jäsenvaltioiden välillä toukokuussa 2011 allekirjoitetun sopimuksen turvallisuusluokittelun tiedon suojaamisesta, mutta sopimus ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan. Suomi on omalta osaltaan hyväksynyt Luxemburgin kanssa tehdyn tietoturvaluossopimuksen 19 päivänä lokakuuta 2012. Eduskunta on hyväksynyt Naton kanssa tehdyn hallinnollisen tietoturvaluossopimuksen 28 päivänä marraskuuta 2012. Amerikan yhdysvaltojen kanssa tehtyä tietoturvaluossopimusta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle syksyllä 2012 (HE 164/2012 vp). Suomi on lähiaikoina allekirjoittamassa tietoturvaluossopimuksen myös Sveitsin kanssa. Kaikkiin edellä mainittujen sopimusten nojalla vastaanotettuihin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin sovelletaan lakia kansainvälisistä tietoturvaluossopimuksesta.

2 Nykytila

1. Laki kansainvälisistä tietoturvaluossopimuksesta

Lain yleinen soveltamisala

Laki kansainvälisistä tietoturvaluossopimuksesta (588/2004) säädettiin osana Suomen ja Saksan välisen tietoturvaluossopimuksen sekä ESA:n tietoturvaluossopimuksen voimaansaattamista. Laki katsottiin tarpeelliseksi muun ohella sen vuoksi, että kansainvälisten sopimusten panemiseksi täytäntöön on tarve poiketa asiakirjajulkisuuteen

ja -turvallisuuteen perustuvista kansallisista järjestelyistä, jotka perustuvat pääosin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki.

Lakia kansainvälisistä tietoturvaluossopimuksesta sovelletaan erityissuojattaviin tietoaineistoihin. Näillä tarkoitetaan salassa pidettäviä asiakirjoja ja materiaaleja, jotka on toimitettu Suomen viranomaiselle ja joiden lähettäjä on kansainvälisen, Suomea sitovan sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen mukaisesti tehnyt niihin turvallisuusluokkaa koskevan merkinnän. Määräysvalta luovutettuun tietoon säilyy luovutuksen jälkeenkin aineiston luovuttaneella valtiolla. Lakia voidaan soveltaa vain, jos kansainvälinen sopimus on saatettu Suomessa voimaan perustuslaissa säädetyllä tavalla tai jos kysymys on Suomea muutoin sitovasta kansainvälisestä velvoitteesta.

Lain soveltamisalan piiriin kuuluvia erityissuojattavia tietoaineistoja ovat lisäksi Suomen viranomaisen tai lain soveltamisalan piiriin kuuluvan elinkeinonharjoittajan laatimat asiakirjat, joista ilmenee Suomeen toimitettuihin asiakirjoihin sisältyviä tai materiaalista saatavissa olevia tietoja. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvat niin ikään asiakirjat ja materiaalit, jotka on Suomessa tuotettu erityissuojattavan tietoaineiston pohjalta.

Laissa säädetyt turvallisuusvelvoitteet sovelletaan silloinkin, kun sopimus tai säädös, johon säännösten soveltaminen perustuu, ei enää ole voimassa (15 §). Soveltaminen jatkuu niin kauan kuin se turvallisuusluokituksen perusteena olevan yleisen edun vuoksi on tarpeen.

Lain suhde julkisuuslainsäädäntöön

Kansainvälisistä tietoturvaluossopimuksesta annettuun lakiin sisältyy kansallisten asiakirjojen tietoturvaluossopimuksesta annetuista säännöksistä poikkeavia säännöksiä. Laissa on kuitenkin yleinen viittaussäännös julkisuuslakiin. Niiltä osin kuin suomalaisten viranomaisten asiakirjoihin sisältyy muita kuin kansainvälisten tietoturvaluossopimusten piiriin kuuluvia tietoja kansainvälisistä yhteistyöstä, on sovellettava julkisuuslain ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Laissa on myös erityissäännös, joka koskee päätöksen-

tekovaltaa siinä tilanteessa, että tietoja pyydetään julkisuuslain nojalla erityissuojattavasta aineistosta. Julkisuuslain mukaan tiedonsaantia koskevan pyynnön voi käsitellä ja ratkaista se viranomaisen, jonka hallussa asiakirja on. Tiedonsaantipyynnö voidaan kuitenkin siirtää toisen viranomaisen ratkaistavaksi julkisuuslain 15 §:ssä säädettyissä tilanteissa.

Lain soveltaminen elinkeinonharjoittajiin

Lakia sovelletaan viranomaisten lisäksi myös elinkeinonharjoittajaan ja tämän palveluksessa olevaan silloin, kun elinkeinonharjoittaja on osapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksessa tai osallistuu tällaista sopimusta edeltävään hankintakilpailuun tai toimii tällaisen elinkeinonharjoittajan alihankkijana (1 §:n 2 mom.).

Turvallisuusluokitellulla sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävä yritys taikka kansainvälinen järjestö tai toimielin aikoo tehdä tai on tehnyt kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitettulla tavalla Suomessa kotipaikkaansa pitävän elinkeinonharjoittajan kanssa, jos tarjouskilpailuun osallistuminen tai sopimuksen toteuttaminen voi edellyttää pääsyä erityissuojattavaan tietoaineistoon (2 §:n 3 kohta).

Elinkeinonharjoittaja voi pyytää yhteisöturvallisuus selvityksen ja arvion tekemistä voidakseen osallistua toisen valtion viranomaisen tai siinä kotipaikkaansa pitävän yrityksen järjestämään tarjouskilpailuun (12 §:n 2 mom.). Säännöksen tarkoituksena on turvata suomalaisten yritysten kilpailumahdollisuudet hankinnoissa silloinkin, kun hankintaan sovellettavissa olevaa kansainvälistä tietoturvallisuussopimusta ei ole. Useimmat valtiot kuitenkin edellyttävät kahdenvälisen tietoturvallisuussopimuksen olemassa oloa ulkomaisen turvallisuustodistuksen hyväksymiseksi.

Elinkeinonharjoittajalla ja tämän palveluksessa tai toimeksiannosta toimivalla on erityissuojattavia tietoaineistoja koskeva salassapitovelvollisuus (6 §). Elinkeinonharjoittajalla on myös velvollisuus kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi antaa toimivaltaiselle turvallisuusviranomai-

selle tietoja sekä sallia viranomaisen ja kansainvälisen toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen turvallisuusjärjestelyihinsä ja toimitiloihinsa (16 §:n 2 mom. ja 18 §:n 2 mom.).

Lain täytäntöönpanoviranomaiset

Laissa on säännökset (4 §) niistä viranomaisista, jotka huolehtivat kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden hoitamisesta. Kansallisena turvallisuusviranomaisena (National Security Authority, NSA) kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä toimii ulkoasiainministeriö. Puolustusministeriö, pääesikunta, Suojelupoliisi ja Viestintävirasto toimivat määrättyinä turvallisuusviranomaisina (Designated Security Authority, DSA). Näille viranomaisille voi kuulua muun ohella tarjous- ja hankintamenettelyihin liittyvien asiakirjojen turvallisuusluokittelu.

Henkilöstöturvallisuuteen liittyvien turvallisuus selvitysten laadinnasta huolehtivat Suojelupoliisi ja pääesikunta (11 §). Yhteisöturvallisuus selvityksen laadinta kuuluu lain mukaan Suojelupoliisille, paitsi silloin, kun kyse on puolustukseen liittyvästä hankinnasta, jolloin selvitysten tekemisestä huolehtii pääesikunta (12 §). Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 5 §:n 2 momentin mukaan kansallinen turvallisuusviranomaisen ja tehtävään määrätty turvallisuusviranomaiset voivat sen estämättä, mitä muun muassa toimivallasta yhteisöturvallisuus selvitysten laadinnasta säädetään, sopia tietyn tehtävän tai tehtäväkokonaisuuden hoitamisesta toisen turvallisuusviranomaisen lukuun, jos järjestely on tarpeen tehtävien hoitamiseksi tarkoituksenmukaisesti, taloudellisesti ja joutuisasti. Viestintävirasto on lain 4 §:n 1 momentissa (885/2010) määrätty turvallisuusviranomaiseksi, jonka tehtävänä on arvioida tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen turvallisuutta.

Laissa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista on säännökset viranomaisia ja elinkeinonharjoittajaa koskevasta tiedonantovelvollisuudesta (16 §). Säännösten tarkoituksena on varmistaa, että toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voisivat saada niille kuuluvien tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset

tiedot. Viranomaiset voivat myös salassapitovelvollisuuden estämättä antaa kansainväliseen tietoturvallisuusvelvoitteeseen perustuvaa yhteistyötä varten salassa pidettäviä tietoja ulkomaiselle sopimuspuolelle (17 §). Viranomaisella on myös oikeus sallia kansainväliseen tietoturvallisuusvelvoitteeseen perustuva kansainvälisen järjestön, toimielimen tai sopimusvaltion edustajan tutustuminen viranomaisen toteuttamiin turvallisuusjärjestelyihin ja toimitiloihin riippumatta siitä, mitä turvallisuusjärjestelyjen salassapidosta säädetään, taikka säädetään tai määrätään pääsystä tiloihin, joissa käsitellään tai säilytetään salassa pidettäviä tietoja (18 §).

Kansallisen turvallisuusviranomaisen on lain mukaan ilmoitettava kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa tarkoitetuissa tapauksissa toiselle sopimuspuolelle tietoonsa tulleesta turvallisuusluokiteltujen tietojen suojan vaarantumisesta ja tietoturvaluutta koskevan määräyksen loukkaamisesta sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin asian selvittämiseksi samoin kuin rangaistavaan tekoon syyllistyneen syytteeseen saattamiseksi (19 §).

Tietojen salassapito ja käytön sääntely

Erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu (6 §:n 1 mom.). Salassapitovelvollisuus koskee myös elinkeinonharjoittajaa tämän ollessa osapuolena turvallisuusluokitellussa sopimuksissa. Suomen tekemissä, käytännössä kahdenvälisissä sopimuksissa, jotka koskevat eri maiden viranomaisten välistä salassa pidettävien tietojen vaihtoa, on säännönmukaisesti määräys, joka rajoittaa luovutettujen tietojen käyttöä. Tämän mukaisesti erityissuojattavaa tietoaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvallisuusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan. Erityissuojattavien tietoaineistojen käyttöä koskee siten vahva käyttötarkoituusdonnaisuus.

Turvallisuusluokittelu ja –toimenpiteet

Laissa säädetään velvollisuudesta merkitä erityissuojattavaan tietoaineistoon sen turval-

lisuusluokka. Tietoaineistoon tehty merkintä turvallisuusluokasta osoittaa, minkälaisia toimenpiteitä on toteutettava aineistoa käsiteltäessä (8 §). Mitä korkeampaan turvallisuusluokkaan aineisto kuuluu, sitä tiukempia tietoturvallisuustoimenpiteitä edellytetään. Laissa on yleinen velvoite toteuttaa tietoaineiston käsittelyssä sen turvallisuusluokkaa koskevia käsittelymääräyksiä sekä valtuus säätää erityissuojattavan tietoaineiston käsittelyssä noudatettavista turvallisuusluokitusta vastaavista teknisistä turvallisuustoimenpiteistä valtioneuvoston asetuksella (9 §). Tietoturvaluudesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (681/2010), jäljempänä tietoturvallisuusasetus, 11 §:ssä on säädetty turvallisuusluokitusmerkintää koskevista erityissäännöksistä ja 12 §:ssä turvallisuusluokituksen vastaavuudesta. Turvallisuusluokiteltuja aineistoja käsiteltäessä on lain mukaan huolehdittava siitä, että tietoja säilytetään asianmukaisissa tiloissa. Tilojen turvallisuusvaatimuksista on säädetty tietoturvaluusasetuksen 14 §:ssä. Turvallisuusluokiteltuja tietoja viranomaisissa käytettäessä on noudatettava pidättyvyyttä ja sen vuoksi lakiin kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista on kirjattu kansainvälisissä sopimuksissa oleva yleinen vaatimus siitä, että tietoihin annetaan pääsy vain niille, jotka tarvitsevat tietoja tehtäviensä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen, jos sopimuksessa tätä edellytetään. Sama koskee myös 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa (6 §:n 3 mom.).

Henkilöstöturvallisuus

Kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa edellytetty henkilöstöturvallisuutta koskeva turvallisuus selvitys tehdään siten kuin turvallisuus selvityksistä annetussa laissa (177/2002) ja sen nojalla säädetään. Siten esimerkiksi selvityksen kohteena olevan henkilön oikeudet määräytyvät sanotun lain mukaisesti.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa on kuitenkin kaksi säännöstä, jotka ovat erityissäännöksiä suhteessa turvallisuus selvityksistä annettuun lakiin. Suppea turvallisuus selvitys on mahdollista laatia muissakin kuin turvallisuus selvity-

tyksistä annetun lain 19 §:ssä luetelluissa tapauksissa, jos se on tarpeen kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen toteuttamiseksi (11 §:n 1 mom.). Toinen erityissäännös koskee viranomaisten toimivaltaa. Turvaluusvelvityksen tekee pääesikunta silloin kun turvaluusvelvityksen laatiminen on tarpeen puolustushallintoa tai puolustushankintoja koskevan kansainvälisen velvoitteen toteuttamiseksi. Muissa tapauksissa henkilöön liittyvien turvaluusvelvitysten laadinnasta huolehtii Suojelupoliisi (11 §:n 2 mom.). Turvaluusvelvityksistä annetun lain 10 §:n 2 momentin mukaan turvaluusvelvitykseen ei saa sisällyttää selvityksen laatineen viranomaisen arviota selvityksen kohteena olevan henkilön luotettavuudesta tai sopivuudesta virkaan tai tehtävään, ellei lain 9 §:ssä tarkoitettu valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite tätä edellytä. Koska pääsääntönä on, että turvaluusvelvitys ei sisällä arviota henkilön luotettavuudesta, laissa kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista on erikseen säädetty henkilön luotettavuuden arvioinnista. Tällaisen arvion tekee turvaluusvelvityksen perusteella kansallinen turvaluusviranomainen tai, jos turvaluusviranomaisten välillä on niin sovittu, tehtävään määrätty turvaluusviranomainen (11 §:n 3 mom.).

Arvioinnin perusteella annetaan henkilöstöturvaluususta koskeva todistus (Personnel Security Clearance Certificate). Se toimitetaan tavanomaisimmin sopimuspuolen turvaluusviranomaiselle sopimuksen osoittamalla tavalla. Laissa on myös säännökset todistuksen antamisesta henkilölle itselleen (14 §).

Yhteisöturvaluusvelvitys

Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 12 §:ssä säädetään yhteisöturvaluusvelvityksistä ja arvioista. Yhteisöturvaluusvelvityksellä varmistetaan elinkeinonharjoittajan toimitilojen ja käsittelykäytäntöjen asianmukaisuus sekä henkilöstön osaaminen. Elinkeinonharjoittajan luotettavuuden arvioinnilla varmistetaan erityisesti siitä, kuinka hyvin tämä pystyy huolehtimaan turvaluusluokiteltujen tietojen suojaamisesta. Yhteisöturvaluusmenettely ja siihen perustuva arvio toteutetaan pääosin elinkei-

nonharjoittajalta itseltään saatujen tietojen perusteella sekä tämän toimitilojen turvaluisuuden kartoituksella, ja tarvittavista toimenpiteistä huolehditaan elinkeinonharjoittajan kanssa tehtävän sopimuksen avulla. Selvityksen laatii Suojelupoliisi. Pääesikunta huolehtii tehtävästä kuitenkin silloin, kun kysymys on puolustukseen liittyvästä hankinnasta. Selvitystä laadittaessa on otettava huomioon laissa yksilöidyt seikat, muun muassa se, miten suojataan turvaluusluokiteltuja tietoja oikeudettomalta ilmitulolta, muuttamiselta ja hävittämiseltä, ja miten estetään asiaton pääsy tiloihin, joissa turvaluusluokiteltuja tietoja käsitellään tai joissa harjoitetaan turvaluusluokitellussa sopimuksessa tarkoitettua toimintaa. Viestintävirasto laatii tarvittaessa osana yhteisöturvaluusvelvitystä selvityksen ja arvion siitä, täyttävätkö elinkeinonharjoittajan tietojärjestelmät ja tietoliikenteen järjestelyt kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista johtuvat vaatimukset.

Määrätyt turvaluusviranomaiset voivat toimialaansa kuuluvaa yhteisöturvaluusvelvitystä ja sen perusteella annettavaa arviota laatiessaan lain 13 §:n mukaan edellyttää, että elinkeinonharjoittaja sitoutuu huolehtimaan lain 12 §:n 1 momentissa tarkoitetuista ja muista kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden toteuttamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä. Sitoumuksessa voidaan yksityiskohtaisemmin määritellä ne toimenpiteet, jotka elinkeinonharjoittaja toteuttaa täyttääkseen kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista johtuvat vaatimukset. Sitoumuksessa elinkeinonharjoittaja sitoutuu myös tekemään ne mahdolliset tarkistukset toimintaansa, jotka toiminnan turvaluuskartoituksessa on havaittu. Turvaluusvelvityksen ja mahdollisen sitoumuksen jälkeen Suojelupoliisi tai pääesikunta voi tehdä arvion elinkeinonharjoittajan luotettavuudesta ja antaa tätä koskevan turvaluusustodistuksen (Facility Security Clearance Certificate).

2. Turvaluusvelvityksiä koskeva lainsäädäntö

Henkilöstöturvaluusuteen liittyvistä turvaluusvelvityksistä säädetään turvaluusvelvityksistä annetussa laissa. Lain tarkoituksena on turvaluusvelvitysmenettelyä käyttä-

mällä parantaa mahdollisuuksia ennakolta estää rikokset, jotka vakavasti vahingoittaisivat keskeisiä yleisiä tai yksityisiä etuja taikka erittäin merkittävää tietoturvaluutta.

Turvallisuusselvitys voidaan tehdä virkaan tai tehtävään hakeutuvasta, tehtävään tai koulutukseen otettavasta taikka virkaa tai tehtävää hoitavasta henkilöstä, ja se voi olla perusmuotoinen, laaja tai suppea. Turvallisuusselvitys tehdään laissa määritellyissä tapauksissa, kuten silloin, kun Suomea sitova valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite edellyttää turvallisuusselvityksen tekemistä tai sen perusteella laaditun todistuksen esittämistä.

Yksityisyyden suojan perusoikeusluonteen vuoksi turvallisuusselvitysmenettely on tarkan muotosidonnaista. Turvallisuusselvitys voidaan tehdä vain selvityksen kohteena olevan henkilön etukäteen antaman, nimenomaisen ja kirjallisen suostumuksen perusteella. Myös turvallisuusselvitysmenettelyssä käytettävät rekisterit on laissa lueteltu tyhjentevästi.

Jokaisella on oikeus saada tieto siitä, onko hänestä tehty turvallisuusselvitys tiettyä tehtävää varten. Selvityksen kohteella on myös oikeus pyynnöstä saada toimivaltaiselta viranomaiselta perusmuotoisen tai laajan turvallisuusselvityksen tiedot. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske sellaisesta rekisteristä peräisin olevaa tietoa, johon rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta.

Turvallisuusselvityslain kokonaistarkistusta varten asetettu työryhmä on luovuttanut mietintönsä oikeusministerille 31 päivänä tammikuuta 2011. Työryhmälle annettuun tehtävään kuului turvallisuusselvityslain kehittäminen siten, että se vastaa Suomea sitovia velvoitteita ja kansainvälisesti yleisesti sovellettavia käytäntöjä. Uudistettua turvallisuusselvityslakia koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa syysistuntokaudella 2012.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa voimaan Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, jäljempänä UK, välinen tietoturvaluuttaussopimus ja sillä tavoin parantaa maiden välistä

yhteistyötä sekä turvata suomalaisten yritysten mahdollisuudet osallistua sellaisiin kansainvälisiin sekä Suomen ja UK:n välisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen saattaa edellyttää turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa. Suomen ja UK:n puolustushallintojen välillä on vuonna 2005 tehty kahdenvälinen turvallisuusluokitellun sotilastiedon vastavuoroista suojaamista koskeva järjestelyasiakirja, joka lakkaa olemasta voimassa tämän sopimuksen tullessa voimaan.

4 Esityksen vaikutukset

1. Vaikutukset kansalaisiin

Sopimuksen voimaansaattamisen myötä UK:sta Suomeen toimitettuihin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin ja materiaaleihin sovellettaisiin lakia kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista. Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain mukainen salassapito on riippuvainen sopimuksen määräyksistä, mikä merkitsee yleensä kattavampaa salassapitovelvoitetta kuin julkisuuslain säännökset. Suomen ja UK:n välisessä sopimuksessa on kysymys asiakirjoista, joita toinen sopimuspuoli pitää salassa pidettävänä ja jotka se on määritellyt ja merkinnyt korkean tietoturvaluuden tasoa edellyttäväksi. Sopimuksen 5 artiklassa määrätään turvallisuusluokitellun tiedon salassapidosta. Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet eivät saa ilmaista sopimuksen mukaisesti luovutettua turvallisuusluokiteltua tietoa sopimuksen 1 artiklan soveltamisalaan kuulumattomalle laitokselle, kansainväliselle järjestölle, oikeushenkilölle tai valtiolle eikä luonnolliselle henkilölle, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen valtion kansalainen, kuulematta lähettäjää asiasta ennakolta kirjallisesti ja ilman lähettäjän kirjallista suostumusta. Tämä merkitsee poikkeusta julkisuuslain yleistä etua koskevista salassapitosäännöksistä, joissa salassapito on useimmissa tapauksissa riippuvainen siitä, minkälaisia vaikutuksia tietojen antamisella olisi suojattavalle edulle. Tällaisia asiakirjoja on säännönmukaisesti pidettävä salaisina myös julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan. Merkittävimpänä erona on se, että viranomaisella ei olisi kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoittees-

sa tarkoitettuun asiakirjaan kohdistuvaa tiedonsaantipyyntöä ratkaistessaan velvollisuutta erikseen perustella tiedon antamisesta aiheutuvaa vahinkoa. Tiedonsaantipyyntö olisi muutoin käsiteltävä julkisuuslain mukaisesti. Jos luokituksen oikeellisuudesta tai siitä, minkä asiakirjan tietojen vuoksi luokitusmerkintä on tehty, syntyy epäselvyyttä, viranomaisen on otettava yhteyttä asiakirjan laatineeseen sopimuspuoleen. Edellä olevan perusteella voidaan arvioida, että Suomen ja UK:n välisen tietoturvallisuussopimuksen voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedonsaantia vähentävästi suhteessa siihen, mitä tiedonsaanti yleisen lainsäädännön mukaan on.

Henkilöstöturvallisuus on keskeinen tietoturvallisuuden osa-alue. Koska jo laki kansainvälisistä tietoturvelvoitteista edellyttää turvallisuusselvityksistä annetun lain mukaisen menettelyn käyttämistä henkilöstön luottavuuden varmistamisesta, ehdotetun voimaansaattamislain hyväksyminen ei tarkoittaisi sitä, että kansalaisten yksityisysselämän ja henkilötietojen suojaa kavennettaisiin aikaisempaan verrattuna.

2. Vaikutukset elinkeinoelämään

Sopimus antaa suomalaiselle teollisuudelle mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä UK:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin. Vastaavasti sopimus antaa UK:n teollisuudelle mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen

edellyttää pääsyä Suomen turvallisuusluokiteltuun tietoon.

3. Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutusta valtion talousarvioon eikä muitakaan vähäistä merkittävämpiä taloudellisia vaikutuksia.

4. Vaikutukset hallintoon

Esitykseen sisältyvän sopimuksen ja lain hyväksymisestä ei aiheudu hallintoa koskevia muutosvelvoitteita tai -tarpeita. Sopimus lisää jonkin verran kansallisen turvallisuusviranomaisen ja määrättyjen turvallisuusviranomaisen niitä tehtäviä, jotka kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaisesti kuuluvat näille viranomaisille.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu ulkoasiainministeriössä. Sopimuksen valmisteluun ja neuvotteluihin on osallistunut edustajia ulkoasiainministeriöstä, oikeusministeriöstä, puolustusministeriöstä ja Suojelupoliisista. Esityksestä on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, Suojelupoliisilta ja Viestintävirastolta. Lausunnoissa on puollettu sopimuksen pikaista hyväksymistä ja voimaansaattamista.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. *Tarkoitus.* Artiklassa määritellään sopimuksen tarkoitukseksi edistää sopimuspuolten välistä yhteistyötä varmistamalla sopimuspuolten kesken tai sopimuspuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien julkis- tai yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden kesken vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen. Sopimuksen johdannossa sopimuspuolten välisinä mahdollisina yhteistyöaloina luetellaan ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskeva yleisvelvoite on ilmaistu sopimuksen 5 artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan sopimuspuolet sitoutuvat antamaan sopimuksen mukaisesti luovutetulle turvallisuusluokitellulle tiedolle saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolle. Sopimusta ei sovelleta ainoastaan viranomaisten välisiin suhteisiin. Sitä sovelletaan myös sellaisen salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseen, jota vaihdetaan sopimuspuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien julkis- tai yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden kesken.

2 artikla. *Määritelmät.* Artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisen kannalta keskeiset käsitteet seuraavasti:

Artiklan a kohdassa on turvallisuusluokitellun tiedon määritelmä. Sopimus koskee missä tahansa muodossa välitettävää tietoa, asiakirjaa tai aineistoa, joka on turvallisuusluokiteltu ja johon on tehty asianmukainen luokitusmerkintä kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Kohta on sopusoinnussa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 2 §:n 1 kohdan kanssa. Artiklan b kohdassa määritellään sopimus, jolla tarkoitetaan kahden tai useamman sopimuspuolen välistä yhteisymmärrystä, jolla luodaan ja määritellään niiden kesken täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia ja velvoitteita. Edelleen c kohdassa määritellään hankeosapuoli,

jolla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on oikeudellinen kelpoisuus tehdä sopimuksia. Artiklan d kohdassa määritellään turvallisuusluokiteltu sopimus, jolla tarkoitetaan sopimusta tai alihankintasopimusta, mukaan lukien sopimusta edeltävät neuvottelut, joka sisältää tai johon liittyy turvallisuusluokiteltua tietoa. Kohta on sopusoinnussa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 2 §:n 3 kohdan kanssa. Artiklan e kohdassa on määritelty lähettäjä sopimuspuoleksi, jolta turvallisuusluokiteltu tieto on peräisin tai joka omistaa tai luovuttaa sen. Artiklan f kohdassa on määritelty vastaanottaja sopimuspuoleksi tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvaksi julkis- tai yksityisoikeudelliseksi oikeushenkilöksi, jolle lähettäjä luovuttaa turvallisuusluokitellun tiedon. Artiklan g kohdassa määritellään yhteisöturvallisuusselvitys. Tällä tarkoitetaan sopimuspuolen lausuntoa siitä, että hankeosapuolella on organisaatiossaan käytössä asianmukaiset turvallisuustoimet, jotka liittyvät turvallisuusluokitellun tiedon saantiin ja suojaamiseen sen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Yhteisöturvallisuusselvityksen määritelmä vastaa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 12 §:n 1 momenttiin sisältyvää määritelmää. Toimivaltaisella turvallisuusviranomaisella tarkoitetaan artiklan h kohdan mukaan määrättyä turvallisuusviranomaista tai muuta toimivaltaista elintä, joka on sopimuspuolen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti valtuutettu vastaamaan sopimuksen täytäntöönpanosta. Suomessa mainittuna viranomaisena toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain mukaan ulkoasiainministeriö, jossa tehtävää hoitaa Kansallinen turvallisuusviranomainen. Tämän lisäksi puolustusministeriö, pääesikunta, Suojelupoliisi ja Viestintävirasto toimivat määrättyinä turvallisuusviranomaisina.

3 artikla. *Turvallisuusviranomaiset.* Artiklan 1 kohdassa on nimetty kummankin sopimuspuolen kansalliset turvallisuusviranomaiset (National Security Authority, NSA), jotka vastaavat viime kädessä sopimuksen täytäntöönpanon valvonnasta kaikilta osin. Suo-

messa kansallisena turvallisuusviranomaisena toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n perusteella ulkoasiainministeriö. UK:ssa kansallisena turvallisuusviranomaisena toimii Government Security Secretariat.

Artiklan 2 kohdassa velvoitetaan sopimuspuolet ilmoittamaan toisilleen kansalliset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset, jotka vastaavat sopimuksen täytäntöönpanosta sekä mahdolliset muutokset näihin. Suomessa määrättyjä turvallisuusviranomaisia (Designated Security Authority, DSA) ovat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 4 §:n mukaisesti puolustusministeriö, pääesikunta, Suojelupoliisi ja Viestintävirasto.

4 artikla. *Turvallisuusluokitukset.* Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuksen mukaisesti luovutettavaan turvallisuusluokiteltuun tietoon merkitään asianmukainen turvallisuusluokka sopimuspuolten kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti.

Artiklan 2 kohdassa määritellään, miten Suomen ja UK:n turvallisuusluokituksen tasot vastaavat toisiaan.

Korkein, ankarimpia tietoturvallisuustoimenpiteitä vaativa luokka on "ERITTÄIN SALAINEN" (UK TOP SECRET). Suomessa tähän luokkaan luetaan kuuluviksi tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa erittäin suurta vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille.

Toiseksi korkein turvallisuusluokka on "SALAINEN" (UK SECRET). Tähän kuuluvat Suomessa tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille. Kolmanneksi korkein turvallisuusluokka on "LUOTTAMUKSELLINEN" (UK CONFIDENTIAL), jolla tarkoitetaan Suomessa tietoja, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle, turvallisuudelle, kansainvälisille suhteille tai muille yleisille eduille. Neljänteen asiakirjaluokkaan "KÄYTTÖ RAJOITETTU" (UK RESTRICTED) kuuluvat tiedot, joiden luvaton ilmitulo voi aiheuttaa haittaa yleisille eduille tai heikentää viranomaisen toimintaedellytyksiä. Suomenkielisiä turvallisuusluokitusmerkintö-

jä vastaavat ruotsinkieliset merkinnät on lueteltu artiklan alaviitteessä.

Artiklan 3 kohdassa mahdollistetaan tarkemmasta täydentävästä täytäntöönpanojärjestelystä sopiminen kansallisten turvallisuusviranomaisten välillä, jos on tarpeen vaihtaa UK TOP SECRET / ERITTÄIN SALAINEN kuuluvaa tietoa.

Artiklan 4 kohdan mukaan vastaanottaja varmistaa, ettei turvallisuusluokituksia muuteta eikä kumota ilman lähettäjän antamaa kirjallista lupaa. Lähettäjä voi poikkeustapauksissa pyytää vastaanottajaa suojaamaan tiedot niihin merkittyä turvallisuusluokkaa ylemmän, mutta ei alemman, turvallisuusluokan mukaisesti.

Suomen kansainvälisiä suhteita suojaavat julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, maanpuolustusta momentin 10 kohta ja turvallisuutta momentin 5, 8 ja 9 kohdat. Muita julkisuuslaissa tarkoitettuja yleisiä etuja voivat olla esimerkiksi valtionjohdon ja valtiovieraiden sekä tietojärjestelmien turvallisuusjärjestelyjen suojaaminen (24 § 1 mom. 7 kohta) sekä kansantalouden toimivuus (24 § 1 mom. 11 ja 12 kohta). Julkisuuslain 25 §:ssä on yleiset säännökset salassapito- ja luokitusmerkinnän tekemisestä viranomaisen asiakirjaan. Lain 25 §:n 3 momentin mukaan asiakirjaan voidaan tehdä merkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvallisuusvaatimuksia asiakirjaa käsiteltäessä noudatetaan. Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa tarkoitettuihin asiakirjoihin on tehtävä turvallisuusluokituksesta merkintä siten kuin mainitussa laissa säädetään. Turvallisuusluokituksesta on tehtävä merkintä myös, jos valtioneuvoston antamalla asetuksella niin säädetään.

Kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 8 §:n mukaan erityis-suojattavaan tietoaineistoon on siitä riippumatta, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai sen nojalla säädetään, tehtävä kansainvälisessä tietoturvallisuusvelvoitteessa määritelty luokitusmerkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvallisuusvaatimuksia sen käsittelyssä on noudatettava. Turvallisuusluokitusmerkintää koskevat erityissäännökset sisältyvät tietoturvallisuusasetuksen 11 §:ään, ja merkintöjen vastaavuudesta kansainvälisten tietoturvalli-

suusvelvoitteiden luokkien kanssa on säädetty asetuksen 12 §:ssä. Asetuksen 11 §:n 1 momentissa säädetään, milloin salassa pidettävään asiakirjaan voidaan tehdä turvallisuusluokitusmerkintä. Asetuksen 11 §:n 3 momentin mukaan turvallisuusluokitusmerkintää ei saa käyttää muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, ellei merkinnän tekeminen ole tarpeen kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden toteuttamiseksi tai asiakirja muutoin liity kansainväliseen yhteistyöhön. Ruotsinkielisistä turvallisuusluokitusmerkinnöistä on erityissäännös asetuksen 11 §:n 4 momentissa.

5 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen.* Artikla sisältää keskeiset vastuoroista suojaamista koskevat velvoitteet. Artiklan 1 kohdassa velvoitetaan sopimuspuolet toteuttamaan kaikki asianmukaiset kansallisten lakien ja määräystensä mukaiset toimenpiteet suojataksaan sopimuksen mukaisesti luovutettua turvallisuusluokiteltua tietoa ja antaakseen sille saman suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuulualle tiedolle.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolet toteuttavat kaikki lainsäädäntönsä mahdollistamat toimet noudattaakseen luovuttajan suostumuksen periaatetta perustuslakien vaatimusten sekä kansallisten lakien ja määräystensä mukaisesti.

Artiklan 3 kohta kieltää luovuttamasta turvallisuusluokiteltuja tietoja kolmannelle osapuolelle ilman lähettäjän kuulemista ja tämän kirjallista ennakkosuostumusta. Kolmanneksi osapuoleksi katsotaan sopimuksen soveltamisalaan kuulumaton laitos, kansainvälinen järjestö, oikeushenkilö, valtio taikka luonnollinen henkilö, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen valtion kansalainen. Kohta velvoittaa sopimuspuolet noudattamaan luovuttajan suostumuksen periaatetta, joka on kirjattu myös kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momenttiin.

Artiklan 4 kohta koskee henkilöstöturvallisuutta. Sen mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa voivat saada vain henkilöt, joilla on tiedonsaantitarve ja joista on tehty kansallisen lainsäädännön mukainen turvallisuusselvitys ja joille annettu lupa saada kyseistä turvallisuusluokiteltua tietoa. Lisäksi henkilöille

tulee olla selvitettyinä heidän vastuunsa turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta.

Määräys on sopusoinnussa kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 3 momentin kanssa, jossa sallitaan tietoineistoon pääsy vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat tietoja tehtävänsä hoitamiseen. Kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen edellyttämä henkilöiden luotettavuuden varmistaminen toteutetaan Suomessa turvallisuusselvityksistä annetun lain sekä kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 11 §:n mukaisesti. Henkilöturvallisuusselvityksen laatii pääesikunta silloin, kun kysymys on puolustushallintoon liittyvästä asiasta, muutoin Suojelupoliisi.

Artiklan 5 kohdan mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se on luovutettu. Velvoitetta vastaava säännös on kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momentissa.

Artiklan 6 kohdan mukaan turvallisuusluokkaan UK RESTRICTED / KÄYTTÖ RAJOITETTU kuuluvan turvallisuusluokitellun tiedon saanti ei edellytä henkilöturvallisuusselvitystä.

6 artikla. *Turvallisuusluokitellut sopimukset.* Artikla sisältää määräykset 2 artiklan d kohdassa tarkoitetun turvallisuusluokitellun sopimuksen tekemisestä jommankumman sopimuspuolen alueella.

Artiklan 1 kohdan mukaan lähettäjän kansallisen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen on saatava ennakolta vastaanottajan kansalliselta turvallisuusviranomaiselta tai asianomaiselta toimivaltaiselta turvallisuusviranomaiselta kirjallinen vakuutus siitä, että ehdotetulla hankeosapuolella on vaadittavaa turvallisuusluokkaa vastaava todistus yhteisöturvallisuusselvityksestä (Facility Security Clearance, FSC).

Artiklan 2 kohdan mukaan turvallisuusluokkaan UK CONFIDENTIAL / LUOTAMUKSELLINEN tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvissa turvallisuusluokitelluissa sopimuksissa on viitattava tähän sopimukseen, ja niihin on sisällyttävä ohjeet turvallisuusluokitellun sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä turvallisuusvaatimuksista, joissa määritetään kyseisen sopi-

muksen kunkin aihealueen tai osan turvallisuusluokka. Yhdistyneessä kuningaskunnassa ohjeet sisällytetään erityisiin turvallisuuslausekkeisiin ja turvallisuutta koskevaan lisälausekkeeseen (Security Aspects Letter, SAL). Suomen tasavallassa ohjeet annetaan hanketurvallisuusohjeistuksessa (Programme Security Instructions, PSI) tai turvallisuutta koskevassa lisälausekkeessa (Security Aspects Letter, SAL), ja kansallinen turvallisuusviranomaisen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen hyväksyy ohjeet kirjallisesti. Ohjeissa määritetään kunkin turvallisuusluokitellun sopimuksen turvallisuusluokiteltu aihealue tai kyseisellä sopimuksella luotava turvallisuusluokiteltu aihealue ja määrätään tälle aihealueelle erityinen turvallisuusluokka.

Artiklan 3 kohdassa edellytetään, että ehdotukset turvallisuusvaatimusten tai turvallisuusluokitellun sopimuksen aihealueiden tai osien muuttamisesta toimitetaan toiselle kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tai asianomaiselle toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle. Muutoksista sovitaan kirjallisesti. Tiedot lähettänyt kansallinen turvallisuusviranomaisen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen ilmoittaa vastaanottajalle, kun kaikkien tietojen turvallisuusluokitus on poistettu.

Artiklan 4 kohdan mukaan yhteisöturvallisuusselvitystä ei vaadita sellaisten turvallisuusluokiteltujen sopimusten osalta, joihin liittyy ainoastaan turvallisuusluokkaan UK RESTRICTED / KÄYTTÖ RAJOITETTU kuuluvaa tietoa.

Turvallisuusluokiteltuja sopimuksia koskevat kansalliset säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 1 § 2 momenttiin (soveltaminen elinkeinonharjoittajaan), 2 §:n 2 kohtaan (erityis-suojattava tietoaaineisto), 7 §:ään (vaitiolo-velvollisuus ja hyväksikäyttökielto) sekä 12 (yhteisöturvallisuusselvitys), 13 §:ään (sitoumus turvallisuustoimenpiteiden suorittamisesta) ja 14 §:ään (turvallisuustodistus). Kansallinen sääntely vastaa sopimusveloitteen vaatimuksia. Veloitteen täyttämiseksi tarpeellisesta suomalaisen viranomaisen tietojenanto-oikeudesta säädetään kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 17 §:ssä.

7 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen.* Artikla sisältää määräykset menettelyistä siirrettäessä turvallisuusluokiteltuja tietoja sopimuspuolten kesken. Turvallisuusluokkaan UK CONFIDENTIAL / LUOTTAMUKSELLINEN tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluva tieto välitetään pääsääntöisesti hallitusten välisiä kanavia käyttäen. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat kuitenkin sopia toisin sopimuspuolten kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan tapauksissa, joissa sopimuspuoli haluaa siirtää toiselta sopimuspuolelta saatua turvallisuusluokiteltua tietoa alueensa ulkopuolelle, siirtoon on saatava ennakolta lähettäjän lupa.

Artiklan 3 kohta koskee UK RESTRICTED /KÄYTTÖ RAJOITETTU tiedon välittämistä. Sitä välitetään sopimuspuolten kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti, mihin voi sisältyä kaupallisten kuriiriyriytysten käyttö. Velvollisuudesta pitää huolta erityisuojoittavan tietoaaineiston suojaamisesta sen turvallisuusluokkaa vastaavalla tavalla sitä luotaessa, kopioitaessa, siirrettäessä, jaettaessa, säilytettäessä, hävitettäessä tai muutoin käsiteltäessä on säädetty kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 9 §:n 1 momentissa. Pykälän 2 momentissa on annettu valtuus säätää valtioneuvoston asetuksella (tietoturvallisuusasetus) eri turvallisuusluokkia vastaavista turvallisuustoimenpiteistä. Määräykset ovat sopusoinnussa tietoturvallisuusasetuksen 18 ja 19 §:n kanssa.

8 artikla. *Turvallisuusluokitellun tiedon kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen.* Artikla sisältää määräykset siitä, miten eri turvallisuusluokkiin kuuluvia aineistoja saa kääntää, kopioida ja hävittää.

Artiklan 1 kohdassa veloitetaan tekemään turvallisuusluokitellun tiedon käännöksiin ja kopioihin samat turvallisuusluokitusmerkinnät ja suojaamaan niitä merkintöjen mukaisesti. Kopioita otetaan ainoastaan viralliseen tarkoitukseen ja sopimuksen täytäntöönpanoon tarvittava vähimmäismäärä. Artiklan 2 kohdassa veloitetaan tekemään käännöksiin asianmukainen käännöskielen merkintä siitä, että käännökset sisältävät turvallisuus-

luokiteltua tietoa. Artiklan 3 kohdan mukaan turvallisuusluokkaan UK SECRET / SALAINEN kuuluva tieto hävitetään kansallisten lakien tai määräysten mukaisesti, kun ei enää katsota tarpeelliseksi säilyttää tätä tietoa siihen tarkoitukseen, jota varten se on luovutettu Artiklan 4 kohta sisältää määräyksen kriisitilanteen varalle. Kohdassa veloitetaan hävittämään sopimuksen perusteella luovutettu turvallisuusluokiteltu tieto välittömästi, jos kriisitilanne estää tiedon suojaamisen. Hävittämisestä tulee ilmoittaa mahdollisimman pian lähettäjän kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tai toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle. Tietoturvallisuusasetuksen 17 §:ssä säädetään asiakirjan kopioimisesta ja 21 §:ssä asiakirjan arkistoinnista ja hävittämisestä. Käsiteltäviä koskevat määräykset ovat siten Suomessa säädetty asetusasetuksina.

9 artikla. *Vierailut.* Artiklaa sovelletaan vierailuihin, joihin liittyy mahdollisuus saada turvallisuusluokiteltua tietoa. Artiklan 1 kohdan mukaan vierailuun, joihin liittyy pääsy UK CONFIDENTIAL / LUOTTAMUKSELLINEN tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvaan tietoon, vaaditaan vieraat vastaanottavan sopimuspuolen kansallisen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisten toimivaltaisten turvallisuusviranomaisen ennakolta antama kirjallinen lupa. Vierailijoiden sallitaan saada turvallisuusluokiteltua tietoa ainoastaan, jos heistä on tehty asianmukainen henkilöturvallisuus selvitys ja heille on annettu lupa ottaa vastaan turvallisuusluokiteltua tietoa isäntäosapuolen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti. Vierailun edellytyksenä on myös, että vieraat lähtevän sopimuspuolen kansallinen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen on antanut vierailijoille luvan pyydettyyn yhteen tai useampaan vierailuun.

Artiklan 2 kohta sisältää määräykset niistä menettelytavoista, joita noudatetaan järjestetäessä vierailuja. Kohdassa asetetun määräajan mukaan isäntäosapuolen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisten toimivaltaisten turvallisuusviranomaisen tulee saada vierailupyynnöksi vähintään 15 päivää ennen vierailun aiottua ajankohtaa. Kiireellisissä tapauksissa kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviran-

omaiset voivat sopia lyhyemmästä määräajasta. Artiklan 3 kohdan mukaan toistuvia vierailuja koskevat luvat ovat voimassa enintään 12 kuukautta luvan antamispäivästä. Vierailut, joihin liittyy turvallisuusluokkaan UK RESTRICTED / KÄYTTÖ RAJOITETTU kuuluvaa tietoa, järjestetään artiklan 4 kohdan perusteella suoraan vieraat lähettävän organisaation ja vierailun kohteena olevan organisaation kesken.

10 Artikla. *Turvallisuusyhteistyö.* Artiklan 1 kohdassa kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset veloitetaan antamaan toisilleen tiedoksi turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevat kansalliset lakinsa ja määräyksensä sekä niiden mahdolliset turvallisuusluokitellun tiedon suojaan vaikuttavat muutokset. Artiklan 2 kohdan mukaan läheisen yhteistyön varmistamiseksi sopimuksen täytäntöönpanossa kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat tarvittaessa keskenään ja antavat pyynnöstä toisilleen tietoa turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevista kansallisista turvallisuusnormeistaan, menettelyistään ja käytännöistään. Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolet sallivat kansallisten turvallisuusviranomaisten tai asianomaisten toimivaltaisten turvallisuusviranomaisten edustajien vierailut alueellaan. Vierailujen toteuttamiseen liittyvät säännökset ovat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä.

Artiklan 4 kohdan mukaan kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset avustavat pyynnöstä toisiaan sopimuspuolten kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti yhteisö- ja henkilöturvallisuus selvitysten tekemisessä. Avustaminen saattaa edellyttää tietojen vaihtoa, jolla on merkitystä suhteessa kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 17 §:ään. Sen mukaan Suomen viranomaisilla on oikeus antaa toiselle sopimuspuolelle kansainvälisen tietoturvallisuusvelvoitteen toteuttamiseksi välttämättömiä asiakirjoja ja tietoja sen estämättä, mitä asiakirjojen ja tietojen salassapidosta Suomen lainsäädännössä säädetään. Tämä ei kuitenkaan koske yksityisyyden suojan vuoksi salassa

pidettäväksi säädettyjä tietoja. Artiklan 5 kohdan mukaan kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset ilmoittavat viipymättä toisilleen päätöksistä peruuttaa henkilöturvallisuustodistus, keskeyttää sen voimassaolo tai alentaa sen tasoa, jos henkilö on saanut toisen sopimuspuolen turvallisuusluokiteltua tietoa.

11 artikla. Tietoturvaloukkaukset. Artiklan 1 kohdassa sopimuspuolet velvoitetaan ilmoittamaan viipymättä toisilleen epäilyistä tai todetusta tietoturvaloukkauksesta tai tietoturvallisuuden vaarantumisesta. Artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltainen sopimuspuoli toteuttaa kansallisten lakiansa ja määräysten mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet rajoittaakseen tietoturvaloukkauksen tai tietoturvallisuuden vaarantumisen seurauksia. Lisäksi se tutkii viipymättä tietoturvallisuusloukkauksen tosiseikat, tarvittaessa toisen sopimuspuolen avustuksella. Toimivaltainen sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle tutkimuksen tuloksista ja tietoturvaloukkauksen jatkumisen estämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Artiklan velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain 19 §:ään.

12 artikla. Kustannukset. Artiklan mukaan kumpikin sopimuspuoli vastaa omista kustannuksistaan, jotka niille aiheutuvat sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämistä.

13 artikla. Riitojen ratkaiseminen. Artiklan mukaan kaikki sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvät sopimuspuolten väliset riidat ratkaistaisiin yksinomaan sopimuspuolten välisissä neuvotteluissa.

14 artikla. Loppumääräykset. Artiklassa on sopimuksen voimaantuloa, muuttamista, tarkempia täytäntöönpanojärjestelyjä sekä sopimuksen irtisanomista koskevat määräykset. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten keskinäisellä kirjallisella suostumuksella. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia täytäntöönpanojärjestelyistä sopimuksen mukaisesti. Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle diplomaat-

titeitse kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Sopimuksen tullessa voimaan lakkaa Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministerin ja Suomen puolustusministerin välillä 1 päivänä elokuuta 2005 tehty kahdenvälinen turvallisuusluokitellun sotilastiedon vastavuoroista suojaamista koskeva järjestelyasiakirja (General Security Arrangement) olemasta voimassa. Aiemmin välitetty turvallisuusluokiteltu tieto suojataan uuden sopimuksen määräysten mukaisesti.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lakiehdotuksen 1 §:n säännöksellä saatettaisiin voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lain voimaantulosta säädetäisiin valtioneuvoston asetuksella. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3 Voimaantulo

Suomen ja UK:n välisen sopimuksen 14 artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on toteutettu. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

1. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka

sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoituksesta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksessä tarkoitusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (kts. esimerkiksi PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Edellä mainituilla perusteilla esitykseen sisältyvässä sopimuksessa on lukuisia eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä. Sopimuksen 2 artiklassa määritellään, mitä tarkoitetaan turvallisuusluokitellulla tiedolla ja turvallisuusluokitelluilla sopimuksilla. Koska nämä määritelmät vaikuttavat joko suoraan tai välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen, ne edellyttävät eduskunnan hyväksymistä (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 3 artiklassa määritellään Suomen kansalliseksi turvallisuusviranomaiseksi ulkoasiainministeriö. Sopimusmääräys vastaa kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 4 §:n 1 momenttia. Määräys on siten toteava, eikä sen siten ole katsottava edellyttävän eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen 4 artiklassa on määräykset turvallisuusluokitusmerkinnän tekemisestä ja turvallisuusluokkien vastaavuudesta. Yleisesti sovellettavat säännökset salassapito- ja luokitusmerkinnästä on säädetty julkisuuslain 25 §:ssä. Lain 25 §:n mukaan salassa pidettävään viranomaisen asiakirjaan on tehtävä merkintä asiakirjan salassa pitämisestä, kun tällainen asiakirja annetaan asianosaiselle ja kun asiakirja on pidettävä salassa toisen tai yleisen edun vuoksi. Muihin salaisiin asiakirjoihin tehtävä merkintä on harkinnanvarainen. Lisäksi kansainvälisistä tietoturvalu-

voitteista annetun lain 8 §:ssä on säännökset turvallisuusluokan merkitsemisestä erityissuojattavaan tietoaaineistoon. Sen mukaisesti erityissuojattavaan tietoaaineistoon on julkisuuslain säännöksistä riippumatta tehtävä kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa määritelty merkintä sen osoittamiseksi, millaisia tietoturvaluusvaatimuksia käsitellessä on noudatettava. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä, jotka rajoittavat turvallisuusluokitellun tiedon luovuttamista sekä sen välittämistä, käyttämistä ja pääsyä siihen. Sopimuksen 5 artiklassa on kyse sopimuksen ydinmääräyksestä, jonka perusteella Suomi voi suojata sopimuksen perusteella vaihdettua turvallisuusluokiteltua tietoa ilman julkisuuslaissa säädettyä vahinkoedellytysarviointia. Suomessa viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö. Jokaisella on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tätä oikeutta voidaan rajoittaa välttämättömistä syistä vain lailla. Julkisuuslain säännöksistä poiketen kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattava tietoaaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteesta muuta johdu. Sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa on ilmaistu myös turvallisuusluokiteltua tietoa saavia henkilöitä koskeva rajoitus. Artiklan 4 kohdassa määrätään sopimuspuolten velvollisuudesta teettää asianmukainen turvallisuusselvitys henkilöistä, joilla on tai saattaa olla pääsy sopimuksessa tarkoitettuun turvallisuusluokiteltuun tietoon. Turvallisuukselvitysten laadinnassa on otettava huomioon perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetty yksityiselämän suoja ja velvollisuus säätää henkilötietojen suojasta lailla. Suomessa turvallisuusselvityksen kohteena olevista henkilöistä sekä selvityksessä sovellettavasta menettelystä on säädetty turvallisuusselvityksistä annetussa laissa. Määräys kuuluu siten lainsäädännön alaan ja edellyttää eduskunnan suostumusta voimaantullakseen.

Sopimuksen 5 artiklan 5 kohdan mukaan turvallisuusluokiteltua tietoa saa käyttää ai-

noastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu. Velvoitetta vastaava säännös on kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 6 §:n 2 momentissa. Kohdan määräys kuuluu näin ollen lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 6 artiklassa on määräykset turvaluusluokitelluista sopimuksista ja niitä tekevien yritysten turvaluusselvityksistä. Yhteisöturvaluusselvitystä koskevat säännökset sisältyvät kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 12 ja 13 §:ään.

Sopimuspuolten turvaluusviranomaisten vierailuihin liittyy sopimuksen 10 artiklan 3 kohta, jossa mahdollistetaan sopimuspuolten toimivaltaisten turvaluusviranomaisten vierailu toistensa luona. Sopimuspuolten edustajien vierailuiden tarkoituksena on varmistaa sopimuksen tarkoituksen toteuttaminen turvaluusluokiteltujen tietojen asianmukaiseksi suojaamiseksi. Tähän vierailuolkeuteen ei sisälly sellaista julkista vallan käyttöä ja tarkastusoikeutta, joka olisi ristiriidassa perustuslain kanssa (PeVL 39/1997). Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 18 §:ssä on vastaavat säännökset vierailuja koskevan sopimusmääräyksen täytäntönnäpöönöön liittivistä seikoista.

Sopimuksen 11 artiklassa edellytetään, että kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa viipymättä toiselle sopimuspuolelle todetusta tai epäilyllistä tietoturvaloukkauksesta tai tietoturvaluusluokituksen vaarantumisesta, joka kohdistuu sopimuksen mukaisesti vaihdettuun turvaluusluokiteltuun tietoon. Sopimuspuolten on lisäksi toteutettava kansallisten lakiensa ja määräystensä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet rajoittaakseen tietoturvaloukkauksen seurauksia ja tutkittava tietoturvaloukkauksen tosiseikat. Kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista annetun lain 19 §:ssä säädetään kansalliselle turvaluusviranomaiselle kuuluvista velvoitteista sopimusmääräyksissä tarkoitetuissa tilanteissa. Artiklan määräykset kuuluvat näin ollen lainsäädännön alaan.

2. Käsitteilyjärjestys

Turvaluusluokitellun tietoaineiston salassapidosta on annettu yleiset säännökset

laissa kansainvälisistä tietoturvaluusvelvoitteista. Sen 6 §:n 1 momentin mukaan erityissuojattava tietoaineisto on pidettävä salassa, jollei kansainvälisestä tietoturvaluusvelvoitteesta muuta johdu. Lain 6 §:n 2 momentin mukaan erityissuojattavaa tietoaineistoa saa käyttää ja luovuttaa vain siihen tarkoitukseen, jota varten se on annettu, jollei se, joka on määritellyt aineiston turvaluusluokan, ole antanut muuhun suostumustaan. Edelleen lain 6 §:n 3 momentin mukaan erityissuojattavaa tietoaineistoa käsittelevän viranomaisen on pidettävä huolta siitä, että tietoaineistoon on pääsy vain niillä, jotka tarvitsevat tietoja tehtävänsä hoitamisessa. Nämä henkilöt on nimettävä etukäteen kansainvälisessä tietoturvaluusvelvoitteessa edellytetyissä tapauksissa. Sama koskee myös 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua elinkeinonharjoittajaa. Erityissuojattavalla tietoaineistolla tarkoitetaan laissa sellaisia salassa pidettäviä asiakirjoja ja materiaaleja sekä asiakirjoista ja materiaaleista saatavissa olevia tietoja sekä näiden perusteella tuotettuja asiakirjoja ja materiaaleja, jotka kansainvälisen tietoturvaluusvelvoitteen mukaisesti on turvaluusluokiteltu. Käsiällä olevan sopimuksen 5 artiklan määräykset eivät laajenna salassapitovelvollisuutta siitä, mitä salassapidosta on säädetty sanotun lain 6 §:ssä. Määräykset eivät siten vaikuta sopimuksen käsitteilyjärjestykseen.

Suomen ja UK:n välillä turvaluusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehtyyn sopimukseen ei voida katsoa sisältyvän sellaisia määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa ja 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Hallituksen näkemyksen mukaan sopimus voitaisiin näin ollen hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten voimaansaattamiseksi tavallisen lain säätämijärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

eduskunta hyväksyisi turvaluusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan hallituksen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan

hallituksen välillä Lontoossa 7 päivänä kesäkuuta 2012 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen tasavallan hallituksen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen välillä Lontoossa 7 päivänä kesäkuuta 2012 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuu-

luvut määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2012**Pääministeri****JYRKI KATAINEN**Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

Sopimusteksti

Sopimus
Suomen tasavallan hallituksen
ja
Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdis-
tyneen kuningaskunnan hallituksen
välillä
turvallisuusluokitellun tiedon vastavuo-
roisesta suojaamisesta

Agreement
between
the Government of the Republic of
Finland
and
the Government of the United Kingdom of
Great Britain and Northern Ireland
concerning the Mutual
Protection of Classified Information

Suomen tasavallan hallitus ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, jäljempänä "sopimuspuolet", jotka

ottavat huomioon, että sopimuspuolet toimivat yhteistyössä muun muassa, mutta eivät yksinomaan, ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa,

varmistaakseen sellaisen turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisen, jota vaihdetaan luottamuksellisesti suoraan sopimuspuolten kesken tai sopimuspuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien julkis- tai yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden kesken,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla
Tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on edistää sopimuspuolten välistä yhteistyötä varmistamalla sopimuspuolten kesken tai sopimuspuolten lainkäyttövaltaan kuuluvien julkis- tai yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden tai luonnollisten henkilöiden kesken vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen.

2 artikla
Määritelmät

Tässä sopimuksessa

a) *turvallisuusluokiteltu tieto* tarkoittaa missä tahansa muodossa välitettävää tietoa, asia-

The Government of the Republic of Finland and the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, hereinafter referred to as "the Parties",

Considering that the Parties co-operate in matters such as, but not limited to, foreign affairs, defence, security, police, science, industry and technology,

In order to ensure the protection of any Classified Information exchanged in confidence directly between the Parties, or public or private legal entities or individuals under the jurisdiction of the Parties,

Have agreed as follows:

Article 1
Purpose

The purpose of this Agreement is to promote co-operation between the Parties by ensuring protection of any Classified Information exchanged between the Parties, or public or private legal entities or individuals under the jurisdiction of the Parties.

Article 2
Definitions

For the purposes of this Agreement:

a) *Classified Information*: means any information, document, material or knowledge

kirjaa tai aineistoa, joka on turvallisuusluokiteltu ja johon on tehty asianmukainen turvallisuusluokitusmerkintä sopimuspuolten kansallisten lakien tai määräysten mukaisesti;

b) *sopimus* tarkoittaa kahden tai useamman osapuolen välistä yhteisymmärrystä, jolla luodaan ja määritellään niiden kesken täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia ja velvoitteita;

c) *hankeosapuoli* tarkoittaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on oikeudellinen kelpoisuus tehdä sopimuksia;

d) *turvallisuusluokiteltu sopimus* tarkoittaa sopimusta tai alihankintasopimusta, mukaan lukien tällaista sopimusta edeltävät neuvottelut, joka sisältää tai johon liittyy turvallisuusluokiteltua tietoa;

e) *lähettäjä* tarkoittaa sopimuspuolta, jolta turvallisuusluokiteltu tieto on peräisin tai joka omistaa tai luovuttaa sen;

f) *vastaanottaja* tarkoittaa sopimuspuolta tai sen lainkäyttövaltaan kuuluvaa julkis- tai yksityisoikeudellista oikeushenkilöä, jolle lähettäjä luovuttaa turvallisuusluokitellun tiedon;

g) *yhteisöturvallisuus selvitys* tarkoittaa sopimuspuolen lausuntoa siitä, että hankeosapuolella on organisaatiossaan käytössä asianmukaiset turvallisuustoimet, jotka liittyvät turvallisuusluokitellun tiedon saantiin ja suojaamiseen sen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti;

h) *toimivaltainen turvallisuusviranomainen* tarkoittaa määrättyä turvallisuusviranomaista tai muuta toimivaltaista elintä, joka on sopimuspuolen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti valtuutettu vastaamaan tämän sopimuksen täytäntöönpanosta.

3 artikla Turvallisuusviranomaiset

1. Sopimuspuolet ovat nimenneet seuraavat kansalliset turvallisuusviranomaiset vastaamaan viime kädessä tämän sopimuksen valvonnasta kaikilta osin:

that can be communicated in any form to which a security classification level has been applied and which has been marked accordingly under the national laws or regulations of the Parties.

b) *Contract*: means an agreement between two or more parties creating and defining enforceable rights and obligations between them

c) *Contractor*: means any individual or legal entity possessing the legal capacity to conclude Contracts.

d) *Classified Contract*: means any contract or sub-contract, including any pre-contractual negotiations, which contains or involves Classified Information;

e) *Originator*: means the Party which originates, owns or provides the Classified Information.

f) *Recipient*: means the Party as well as any public or private legal entity under its authority to which the Classified Information is provided by the Originator.

g) *Facility Security Clearance (FSC)*: means a statement by a Party that the contractor has in place appropriate security measures within its facilities to access and protect Classified Information in accordance with its national laws and regulations.

h) *Competent Security Authority*: means a Designated Security Authority or any other competent body authorised according to national laws and regulations of a Party which is responsible for the implementation of this Agreement.

Article 3 Security Authorities

1. The National Security Authorities (NSAs) designated by the Parties as ultimately responsible for oversight of all aspects of this Agreement are:

Suomen tasavallassa	In the Republic of Finland
Ulkoasiainministeriö Kansallinen turvallisuusviranomaisen Helsinki Suomi	Ministry for Foreign Affairs National Security Authority Helsinki Finland

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassa	In the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Government Security Secretariat Cabinet Office 70 Whitehall London SW1A 2AS United Kingdom	Government Security Secretariat Cabinet Office 70 Whitehall London SW1A 2AS United Kingdom

2. Kansalliset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaisensa, jotka vastaavat tämän sopimuksen täytäntöönpanosta kultakin osin. Kansalliset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi mahdolliset myöhemmät toimivaltaisten turvallisuusviranomaistensa muutokset.

2. The NSAs shall notify each other of the relevant Competent Security Authorities (CSAs) which shall be responsible for the implementation of aspects of this Agreement. The NSAs shall notify each other of any subsequent changes to their respective CSAs.

4 artikla Turvallisuusluokitukset

1. Tämän sopimuksen mukaisesti luovutettuun turvallisuusluokiteltuun tietoon merkitään lähettäjän kansallisten lakien ja määräysten mukainen turvallisuusluokka.

2. Sopimuspuolet sopivat, että turvallisuusluokat vastaavat toisiaan seuraavasti ja katsotaan toisiaan vastaaviksi:

Article 4 Security Classifications

1. Any Classified Information provided under this Agreement shall be marked with the appropriate security classification level under the national laws and regulations of the Originator.

2. The Parties agree that the classification levels shall correspond to one another as follows and be considered as equivalent:

Suomen tasavallassa ¹ / In the Republic of Finland ²	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassa / In the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
ERITTÄIN SALAINEN	UK TOP SECRET
SALAINEN	UK SECRET
LUOTTAMUKSELLINEN	UK CONFIDENTIAL
KÄYTTÖ RAJOITETTU	UK RESTRICTED

3. Jos on tarpeen vaihtaa turvallisuusluokkaan ERITTÄIN SALAINEN / UK TOP SECRET kuuluvaa tietoa, kansalliset turvallisuusviranomaiset sopivat keskenään täydentävistä täytäntöönpanojärjestelyistä.

4. Vastaanottaja varmistaa, ettei turvallisuusluokituksia muuteta eikä kumota ilman lähettäjän antamaa kirjallista lupaa. Lähettäjä voi poikkeustapauksissa pyytää vastaanottajaa suojaamaan tiedot niihin merkittyä turvallisuusluokkaa ylemmän, mutta ei alemman, turvallisuusluokan mukaisesti.

3. In the event that Classified Information at the ERITTÄIN SALAINEN/UK TOP SECRET level needs to be exchanged, supplementary implementing arrangements shall be agreed between the respective NSAs.

4. The Recipient shall ensure that classifications are not altered or revoked, except as authorised in writing by the Originator. Exceptionally, the Originator may ask the Recipient to afford protection at a higher level, but not at a lower level, than the marked classification.

¹ Ruotsin kielellä kirjoitettuihin tai ruotsiksi käännettyihin asiakirjoihin tehdään ruotsinkieliset turvallisuusluokitusmerkinnät. Ruotsinkieliset luokitusmerkinnät voidaan tehdä myös muissa tapauksissa, jos Suomen valtion viranomaisen katsoo sen tarpeelliseksi. Suomenkielisiä turvallisuusluokitusmerkintöjä vastaavat ruotsinkieliset merkinnät ovat: ERITTÄIN SALAINEN – YTTERST HEMLIG, SALAINEN – HEMLIG, LUOTTAMUKSELLINEN – KONFIDENTIELL ja KÄYTTÖ RAJOITETTU – BEGRÄNSAD TILLGÅNG.

² Security classification markings in Swedish shall be made on documents written in or translated into Swedish. Security classification markings in Swedish may also be made in other cases if the Finland State authority considers it necessary. The equivalents in Swedish of the Finnish security classification markings are as follows: "ERITTÄIN SALAINEN" - "YTTERST HEMLIG", "SALAINEN" - "HEMLIG", "LUOTTAMUKSELLINEN" - "KONFIDENTIELL", and "KÄYTTÖ RAJOITETTU" - "BEGRÄNSAD TILLGÅNG".

5 artikla
Turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen

1. Sopimuspuolet toteuttavat kaikki asianmukaiset kansallisten lakiensa ja määräysten mukaiset toimenpiteet suojatakseen tämän sopimuksen mukaisesti luovutetun turvallisuusluokitellun tiedon. Ne antavat tälle tiedolle samantasoisien suojan kuin omalle vastaavaan turvallisuusluokkaan kuuluvalla tiedolle.

2. Sopimuspuolet toteuttavat kaikki lainsäädäntönsä mahdollistamat toimet noudattaakseen luovuttajan suostumuksen periaatetta perustuslakiensa vaatimusten sekä kansallisten lakiensa ja määräystensä mukaisesti.

3. Tämän sopimuksen mukaisesti luovutettua turvallisuusluokiteltua tietoa ei ilmaista tämän sopimuksen 1 artiklan soveltamisalaan kuulumattomalle laitokselle, kansainväliselle järjestölle, oikeushenkilölle tai valtiolle eikä luonnolliselle henkilölle, joka ei ole kummankaan sopimuspuolen valtion kansalainen, kuulematta lähettäjästä asiasta ennakolta kirjallisesti ja ilman lähettäjän kirjallista suostumusta.

4. Pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon sallitaan ainoastaan henkilöille, joilla on tiedonsaantitarve, joista on tehty asianmukainen henkilöturvallisuusselvitys kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti ja joille on myönnetty pääsy tällaiseen tietoon. Näille henkilöille selvitetään heidän vastuunsa turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisesta.

5. Turvallisuusluokiteltua tietoa saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se on luovutettu.

6. Turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED kuuluvan turvallisuusluokitellun tiedon saanti ei edellytä henkilöturvallisuusselvitystä.

6 artikla
Turvallisuusluokitellut sopimukset

1. Jos kansallinen turvallisuusviranomainen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuus-

Article 5
Protection of Classified Information

1. The Parties shall take all appropriate measures under their national laws and regulations to protect Classified Information provided under this Agreement. They shall afford such information an equivalent level of protection as they afford to their own information at the equivalent level of classification.

2. The Parties shall take all legally available steps to respect the principle of originator consent in accordance with their constitutional requirements, national laws and regulations.

3. Classified Information provided under this Agreement shall not be disclosed to any institution, international organisation, legal entity or State that does not fall within Article 1 of this Agreement, or an individual who does not hold the nationality of the State of either Party, without prior written consultation with, and the written approval of, the Originator.

4. Access to Classified Information shall be limited to individuals who have a 'Need-to-Know', who have been granted an appropriate Personnel Security Clearance (PSC) in accordance with national laws and regulations, and who are authorised to have access to such information. Such individuals shall be briefed on their responsibilities for the protection of Classified Information.

5. Classified Information shall be used solely for the purpose for which it has been provided.

6. A PSC is not required for access to Classified Information at the KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED levels.

Article 6
Classified Contracts

When proposing to place, or authorise a contractor under its jurisdiction to place, a

viranomaisen aikoo tehdä tai sallia lainkäyttövaltaansa kuuluvan hankeosapuolen tehdä toisen sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvan hankeosapuolen kanssa turvallisuusluokitellun sopimuksen, johon liittyy turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvaa tietoa, sen on saatava toisen sopimuspuolen kansallisen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen kirjallinen vahvistus siitä, että toisen sopimuspuolen hankeosapuolesta on tehty kyseistä turvallisuusluokkaa vastaava yhteisöturvallisuusselvitys,

2. Turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvissa turvallisuusluokitelluissa sopimuksissa on viitattava tähän sopimukseen, ja niihin on sisällyttävä ohjeet turvallisuusluokitellun sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvistä turvallisuusvaatimuksista, joissa määritetään kyseisen sopimuksen kunkin aihealueen tai osan turvallisuusluokka. Yhdistyneessä kuningaskunnassa ohjeet sisällytetään erityisiin turvallisuuslausekkeisiin ja turvallisuutta koskevaan lisälausekkeeseen (Security Aspects Letter, SAL). Suomen tasavallassa ohjeet annetaan hanketurvallisuusohjeistuksessa (Programme Security Instructions, PSI) tai turvallisuutta koskevassa lisälausekkeessa (Security Aspects Letter, SAL), ja kansallinen turvallisuusviranomaisen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen hyväksyy ohjeet kirjallisesti. Ohjeissa määritetään kunkin turvallisuusluokitellun sopimuksen turvallisuusluokiteltu aihealue tai kyseisellä sopimuksella luotava turvallisuusluokiteltu aihealue ja määrätään tälle aihealueelle erityinen turvallisuusluokka.

3. Ehdotukset turvallisuusvaatimusten tai turvallisuusluokitellun sopimuksen aihealueiden tai osien muuttamisesta toimitetaan toiselle kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tai asianomaiselle toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle, ja muutoksista sovitaan kirjallisesti. Tiedot lähettänyt kansallinen turvallisuusviranomaisen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen ilmoittaa vastaanottajalle, kun kaikkien tietojen turvallisuusluokitus on poistettu.

Classified Contract involving information at the LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL level or above with a contractor under the jurisdiction of the other Party, the NSA or relevant CSA shall obtain a written confirmation from the other NSA or relevant CSA that the contractor has been granted a Facility Security Clearance (FSC) appropriate to the level of classification concerned.

2. Classified Contracts at the level of LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL level or above shall refer to this Agreement and contain guidance on the security requirements for the performance of the contract which identify the classification of each aspect/element of the contract. In the United Kingdom the guidance shall be contained in specific security clauses and in a Security Aspects Letter (SAL). In the Republic of Finland this guidance shall be set out in Programme Security Instructions (PSI) or a SAL and approved by the NSA or relevant CSA in writing. The guidance shall identify each classified aspect of the contract or any classified aspect which is to be generated by the contract, and allocate to it a specific security classification.

3. Where changes are proposed to the security requirements or to the aspects or elements of the classified contract they shall be notified to the other NSA or relevant CSA and agreed in writing. The originating NSA or relevant CSA shall notify the Recipient when all the information has been declassified.

4. Yhteisöturvallisuus selvitystä ei vaadita sellaisten turvallisuusluokiteltujen sopimusten osalta, joihin liittyy ainoastaan turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED kuuluvaa tietoa.

4. A FSC is not required for Classified Contracts that are limited to Classified Information at the KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED levels.

7 artikla **Turvallisuusluokitellun tiedon välittäminen**

1. Turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluva tieto välitetään sopimuspuolten välillä pääsääntöisesti hallitusten välisiä kanavia käyttäen. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat kuitenkin sopia muista kanavista kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti.

2. Jos sopimuspuoli haluaa siirtää toiselta sopimuspuolelta peräisin olevaa turvallisuusluokiteltua tietoa alueensa ulkopuolelle, siirtoon on saatava ennakolta lähettäjän lupa.

3. Turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED kuuluva turvallisuusluokiteltu tieto välitetään lähettäjän kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti, mihin voi sisältyä kaupallisten kuriiriyhtymien käyttö.

8 artikla **Turvallisuusluokitellun tiedon kääntäminen, kopiointi ja hävittäminen**

1. Kaikkiin turvallisuusluokitellun tiedon käännöksiin ja kopioihin tehdään samat turvallisuusluokitusmerkinnät, ja ne suojataan näiden mukaisesti. Kopioita otetaan ainoastaan se vähimmäismäärä, joka tarvitaan viralliseen tarkoitukseen tai turvallisuusluokitellun sopimuksen täytäntöönpanoon.

2. Kaikkiin käännöksiin tehdään asianmukainen käännöskielen merkintä siitä, että käännökset sisältävät lähettäjän turvallisuusluokiteltua tietoa.

3. Turvallisuusluokkaan SALAINEN / UK SECRET tai sitä alemmahan turvallisuusluokkaan kuuluva tieto hävitetään kansallisen la-

Article 7 **Transmission of Classified Information**

1. Classified Information at the LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL levels or above shall normally be transmitted between the Parties by government-to-government channels. However other channels may be agreed by the NSAs or relevant CSAs, in accordance with national laws and regulations.

2. If a Party wishes to transfer Classified Information originating from the other Party outside its territory, such transfers shall be subject to the prior approval of the Originator.

3. Classified Information at the KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED level shall be transmitted in accordance with the national laws and regulations of the Originator which may include the use of commercial courier companies.

Article 8 **Translation, Reproduction and Destruction of Classified Information**

1. All translations or reproductions of Classified Information shall bear the same security classification markings and be protected accordingly. The number of reproductions shall be limited to the minimum required for an official purpose or in the course of a classified contract.

2. All translations shall contain a suitable annotation, in the language of translation, indicating that they contain Classified Information of the Originator.

3. Classified Information marked SALAINEN / UK SECRET or below shall be destroyed in accordance with national laws or

kien tai määräysten mukaisesti, kun ei enää katsota tarpeelliseksi säilyttää tätä tietoa siihen tarkoitukseen, jota varten se on luovutettu.

4. Jos kriisitilanne estää tämän sopimuksen mukaisesti luovutetun turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisen, tieto hävitetään välittömästi. Vastaanottaja ilmoittaa turvallisuusluokitellun tiedon hävittämisestä kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tai asianomaiselle toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle mahdollisimman pian.

9 artikla **Vierailut**

1. Vierailuihin, joihin liittyy pääsy turvallisuusluokkaan LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL tai sitä ylempään turvallisuusluokkaan kuuluvaan tietoon, vaaditaan vieraat vastaanottavan sopimuspuolen kansallisen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen ennakolta antama kirjallinen lupa. Vierailijoille sallitaan pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon ainoastaan, jos

a. vieraat lähettävän sopimuspuolen kansallinen turvallisuusviranomainen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomainen on tehnyt heistä asianmukaisen henkilöturvallisuusselvityksen ja heille on myönnetty pääsy turvallisuusluokiteltuun tietoon isäntäso-
pimuspuolen kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti, ja;

b. vierailua pyytävän sopimuspuolen kansallinen turvallisuusviranomainen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomainen on antanut heille luvan yhteen tai useampaan vierailuun.

2. Vierailua pyytävän sopimuspuolen kansallinen turvallisuusviranomainen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomainen ilmoittaa suunnitellusta vierailusta vierailun kohteena olevan sopimuspuolen kansalliselle turvallisuusviranomaiselle tai asianomaiselle toimivaltaiselle turvallisuusviranomaiselle tämän artiklan määräysten sekä kansallisten turvallisuusviranomaisten välisen täytäntöönpanojärjestelyn määräysten mukaisesti. Vierailua pyytävän sopimuspuolen kansallinen turvallisuusviranomainen tai asian-

regulations when it is no longer considered necessary to retain this information for the purpose for which it was provided.

4. If a crisis situation makes it impossible to protect Classified Information provided under this Agreement, the Classified Information shall be destroyed immediately. The Recipient shall notify the NSA or relevant CSA about the destruction of the Classified Information as soon as possible.

Article 9 **Visits**

1. Visits entailing access to Classified Information at LUOTTAMUKSELLINEN / UK CONFIDENTIAL or above require prior written authorisation from the NSA or relevant CSA of the Party receiving the visitors. Visitors shall only be allowed access where they have been:

a. granted an appropriate PSC by the NSA or relevant CSA of the sending Party and authorised to have access to Classified Information in accordance with the national laws and regulations of the host Party, and;

b. authorised by the NSA or relevant CSA of the requesting Party to conduct the visit or visits.

2. The NSA or relevant CSA of the requesting Party shall notify the NSA or relevant CSA of the Party to be visited of the planned visit in accordance with the provisions laid down in this Article and those agreed in the Implementing Arrangement between the NSAs. The requesting NSA or relevant CSA shall ensure that the host NSA or relevant CSA receives the request for visit (RfV) at least fifteen (15) working days before the visit is due to commence. In urgent cases the NSAs or relevant CSAs may agree

omainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen varmistaa, että isäntäsopimuspuolen kansallinen turvallisuusviranomaisen tai asianomainen toimivaltainen turvallisuusviranomaisen saa vierailupyynnön vähintään 15 työpäivää ennen kuin vierailun on määrä alkaa. Kiireellisissä tapauksissa kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia lyhyemmästä määräajasta.

3. Toistuvia vierailuja koskevat luvat ovat voimassa enintään kaksitoista (12) kuukautta luvan antamispäivästä.

4. Vierailut, joihin liittyy turvallisuusluokkaan KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED kuuluvaa tietoa, järjestetään suoraan vieraat lähettävän organisaation ja vierailun kohteena olevan organisaation kesken.

10 artikla

Turvallisuusyhteistyö

1. Tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset antavat toisilleen tiedoksi sovellettavat turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevat kansalliset lakinsa ja määräyksensä sekä niiden mahdolliset myöhemmät muutokset, jotka vaikuttavat merkittävästi toiselta sopimuspuolelta saadun turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseen.

2. Varmistaakseen läheisen yhteistyön tätä sopimusta täytäntöön pantaessa kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset neuvottelevat tarvittaessa keskenään ja antavat pyynnöstä toisilleen tietoa turvallisuusluokitellun tiedon suojaamista koskevista kansallisista turvallisuusnormeistaan, menettelyistään ja käytännöistään.

3. Sopimuspuolet sallivat toisen sopimuspuolen kansallisen turvallisuusviranomaisen tai asianomaisen toimivaltaisen turvallisuusviranomaisen edustajien vierailu alueellaan keskustelemassa menettelyistä toisen sopimuspuolen luovuttaman turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi.

4. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset avustavat pyynnöstä toisiaan kansal-

on a shorter period.

3. The validity of authorisations for recurring visits shall not exceed twelve (12) months from the date of authorisation.

4. Visits relating to Classified Information at the KÄYTTÖ RAJOITETTU / UK RESTRICTED levels shall be arranged directly between the sending establishment and the establishment to be visited.

Article 10

Security Co-operation

1. In order to implement this Agreement the NSAs or relevant CSAs shall notify each other of their relevant national laws and regulations regarding the protection of Classified Information as well as of any subsequent amendments that significantly affect the protection of Classified Information received from the other Party.

2. In order to ensure close co-operation in the implementation of this Agreement the NSAs or relevant CSAs shall, as necessary, consult each other and on request they shall provide each other with information about their national security standards, procedures and practices for the protection of Classified Information.

3. Each Party shall allow representatives of the NSA or relevant CSA of the other Party to visit its territory in order to discuss procedures for the protection of Classified Information provided by the other Party.

4. On request, the NSAs or relevant CSAs shall, in accordance with national laws and regulations, assist each other in carrying out

listen lakien ja määräysten mukaisesti yhteisö- ja henkilöturvallisuusselvitysten tekemisessä.

5. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset ilmoittavat viipymättä toisilleen päätöksistä kumota henkilö- tai yhteisöturvallisuusselvitys, keskeyttää sen voimassaolo tai alentaa sen tasoa, jos luonnollisella henkilöllä on pääsy tähän sopimukseen liittyvään toisen sopimuspuolen turvallisuusluokiteltuun tietoon tai yhteisöllä on hallussaan tällaista tietoa.

11 artikla **Tietoturvaloukkaus tai tietoturvallisuuden vaarantuminen**

1. Kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa viipymättä toiselle sopimuspuolelle todetusta tai epäilystä tietoturvallisuuden loukkaamisesta tai vaarantumisesta, joka kohdistuu tämän sopimuksen mukaisesti vaihdettuun turvallisuusluokiteltuun tietoon.

2. Sopimuspuolet toteuttavat kansallisten lakiansa ja määräystensä mukaisesti kaikki asianmukaiset toimenpiteet rajoittaakseen lainkäyttövaltaansa kuuluvan tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun tietoturvaloukkauksen tai tietoturvallisuuden vaarantumisen seurauksia. Kumpikin sopimuspuoli tutkii myös välittömästi tietoturvaloukkauksen tai tietoturvallisuuden vaarantumisen tosiseikat, tarvittaessa toisen sopimuspuolen avustamana. Se sopimuspuoli, jonka lainkäyttövaltaan asia kuuluu, ilmoittaa mahdollisimman pian toiselle sopimuspuolelle tutkinnan tuloksesta sekä toimenpiteistä, jotka on toteutettu tarkoituksena estää tietoturvaloukkauksen tai tietoturvallisuuden vaarantumisen jatkuminen.

12 artikla **Kustannukset**

Sopimuspuolet vastaavat omista kustannuksistaan, jotka aiheutuvat niiden tähän sopimukseen perustuvien velvoitteiden täyttämisestä.

FSC or PSC checks.

5. NSAs or relevant CSAs shall inform each other promptly about any decision to revoke, suspend or downgrade the level of a PSC or FSC, where an individual has had access to, or a facility is holding, the other Party's Classified Information in connection with this Agreement.

Article 11 **Breach or Compromise of Security**

1. Each Party shall immediately notify the other Party of any actual or suspected breach or compromise of security concerning Classified Information exchanged under the scope of this Agreement.

2. Each Party shall take all appropriate measures under its national laws and regulations so as to limit the consequences of a breach or compromise referred to in Paragraph 1 of this Article within its jurisdiction. It shall also undertake an immediate investigation into the circumstances of any breach or compromise of security, with the assistance of the other Party where appropriate. The Party with jurisdiction shall inform the other Party of the outcome of the investigation and of the measures taken to prevent further violations as soon as possible.

Article 12 **Costs**

Each Party shall bear its own costs incurred in the course of implementing its obligations under this Agreement.

13 artikla **Riitojen ratkaiseminen**

Kaikki sopimuspuolten väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ratkaistaan yksinomaan sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla, eikä niitä saateta kansallisten tai kansainvälisten tuomioistuinten tai muiden elinten ratkaistaviksi.

14 artikla **Loppumääräykset**

1. Sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, kun tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on toteutettu. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

2. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten keskinäisellä kirjallisella suostumuksella. Sopimuspuoli voi milloin tahansa ehdottaa tämän sopimuksen muuttamista. Jos jompikumpi sopimuspuoli sitä ehdottaa, sopimuspuolet aloittavat neuvottelut sopimuksen muuttamisesta.

3. Kansalliset turvallisuusviranomaiset tai asianomaiset toimivaltaiset turvallisuusviranomaiset voivat sopia täytäntöönpanojärjestelyistä tämän sopimuksen mukaisesti.

4. Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle diplomaattiteitse kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos sopimus irtisanotaan, sopimuspuolet käsittelevät jo välitettyä turvallisuusluokiteltua tietoa sekä tämän sopimuksen perusteella syntyvää turvallisuusluokiteltua tietoa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti niin kauan kuin se on tarpeen.

5. Tämän sopimuksen tullessa voimaan lakkaa Suomen puolustusministerin ja Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan puolustusministerin välillä 1 päivänä elokuuta 2005 tehty kahdenvälinen turvallisuusluokitellun sotilastiedon vastavuoroista suojaamista koskeva järjestelyasiakirja (General Security Arrangement) olemasta voimassa. Aiemmin välitetty turvallisuusluokiteltu tieto suojaetaan tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

Article 13 **Resolution of Disputes**

Any dispute between the Parties on the interpretation or application of this Agreement shall be resolved exclusively by means of consultations between the Parties and shall not be referred to any national or international tribunal or other body for settlement.

Article 14 **Final Provisions**

1. The Parties shall notify each other of the completion of the national measures necessary for the entry into force of the Agreement. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the later notification.

2. This Agreement shall remain in force until further notice. The Agreement may be amended by the mutual, written consent of the Parties. Either Party may propose amendments to this Agreement at any time. If one Party so proposes, the Parties shall begin consultations on the amendment of the Agreement.

3. The NSAs or relevant CSAs may conclude Implementing Arrangements pursuant to this Agreement.

4. A Party may terminate this Agreement by written notification delivered to the other Party through diplomatic channels, observing a period of notice of six (6) months. If the Agreement is terminated, any Classified Information already transferred and any Classified Information arising under this Agreement shall be handled by the Parties in accordance with the provisions of this Agreement for as long as necessary.

5. Upon the entry into force of this Agreement, the bilateral General Security Arrangement between the Minister of Defence of Finland and the Secretary of State for Defence of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, concerning The Protection of Defence Classified Information, dated 1 August 2005 shall be terminated. Any Classified Information transmitted previously shall be protected in accordance with the provisions of this Agreement.

6. Tämän sopimuksen tultua voimaan se sopimuspuoli, jonka alueella sopimus on tehty, toteuttaa viipymättä tarvittavat toimenpiteet sopimuksen rekisteröimiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien sihteeristöön Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti. Rekisteröinti ja vastaava Yhdistyneiden Kansakuntien sopimussarjan rekisterinumero annetaan tiedoksi toiselle sopimuspuolelle heti, kun sihteeristö on antanut numeron.

Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut sopimuspuolten edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Lontoossa 7 päivänä kesäkuuta 2012

kahtena suomen- ja englanninkielisenä alkuperäiskappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset. Jos syntyy tulkintaeroja, englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

suurlähettiläs

Pekka Huhtaniemi

For the Government of the Republic of Finland

Ambassador

Pekka Huhtaniemi

6. After the entry into force of this Agreement, the Party in whose territory the Agreement is concluded shall take immediate measures so as to have the Agreement registered by the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the UN Charter. The other Party shall be notified of the registration and of the registration number in the UN Treaty Series as soon as the UN Secretariat has issued it.

In witness whereof the duly authorised representatives of the Parties have signed this Agreement,

in London on the 7 day of June, 2012

in two original copies, in the Finnish and English languages, each text being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen puolesta

Deputy National Security Adviser

Oliver Robbins

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Deputy National Security

Adviser Oliver Robbins